

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 12 Şubat 2020
Sayı : 1136

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

4857 Sayılı İş Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.
24.01.2020

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Mehmet TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Tarih :	17 Şubat 2020
	Esas No: 2/2627

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
12 Şubat 2020
Numara:

TBMM
GELEN EVRAK
12 Şubat 2020
No: 618239
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde apartman görevlisi olarak çalışanların hizmetlerinin kapsam ve niteliği ile çalışma süreleri, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri, yıllık ücretli izin hakları ve kapıcı konutları ile ilgili hususların düzenlenmesinde uygulanacak değişik şekil ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanmış konut kapıcıları yönetmeliği ile düzenlenmektedir. Bu hususa ilişkin olarak 4857 sayılı İş Kanununun 110'ncu maddesi bu düzenlenmeyi hüküm altına almıştır.

Ancak bilindiği üzere 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Üçüncü Bölümünde yer alan Temel Hak ve Hürriyetlerden olan Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler başlığı altında yer alan Çalışma İle İlgili Hükümler başlıklı 50'nci maddenin dördüncü fıkrası Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları kanunla düzenlenir. Amir hükmüne yer vermektedir.

Bu nedenle yukarıda ifade edilen 4857 sayılı iş kanunun 110'ncu maddesinin Anayasaya uygunluğunun sağlanması amacıyla apartman görevlisi olarak çalışan yurttaşlarımızın yıllık ücretli izin haklarının kanunla düzenlenmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte yine apartman görevlisi olarak çalışan yurttaşlarımızın hizmetlerinin kapsam ve niteliği ile çalışma süreleri, kapıcı konutları ile ilgili hususların yönetmelikle düzenlenmesinin önüne geçilerek, idarenin keyfi davranmasının engellenmesi gerekir. Zira, Anayasamıza göre Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Diğer alanlarda çalışan yurttaşlarımızın hizmetlerinin kapsam ve nitelikleri çalışma süreleri kanunla korunurken, apartman görevlisi olarak emek verenlerin hizmetlerinin kapsamı ve niteliği ile çalışma sürelerinin yönetmelikle düzenlenmesi, Anayasamızın 10'ncu maddesinde hüküm altına alınan eşitlik ilkesiyle açıkça bağdaşmamaktadır.

Ayrıca apartman görevlisi olarak çalışanların 4857 sayılı kanunun 110'ncu maddesinde konut kapıcıları olarak nitelendirilmesi bunun bir meslek olarak kabul edilmesini zorlaştırmakta ve çalışan yurttaşlarımızın onuru kırmaktadır. Bu nedenle 4857 sayılı kanunun 110'ncu madde başlığının da değiştirilmesi gerekliliği tartışmasız bir gerçektir.

Yine apartman görevlisi olarak çalışanların, çalışma alanlarına bakıldığında 20-30 daireden oluşan apartmanlardan başlayarak, yüzlerce daireden oluşan sitelere kadar veya bahçesi olmayan apartmanlardan onlarca dönüm bahçesi olan sitelere kadar çalışmakta oldukları ve bu çalışmalarının karşılığında sadece asgari ücret almakta oldukları tartışmasız bir gerçektir.

Eşit işe eşit ücret; Avrupa'da 19. yüzyıldan itibaren gündeme gelen prensip olup, eşit işe eşit ücret prensibi eşdeğer işlerde çalışan kişilerin eşit ücret alması üzerine kurulmuştur. Hal böyle olunca, eşit işe eşit ücret prensibinin uygulanması imkansız hale gelmektedir.

Bu hakkaniyetsizliklerin önüne geçmek, Anayasamızın devletimize yüklediği bir görevdir. Zira Anayasamızın 5'nci maddesi "...kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır." şeklinde amir hüküm içermektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE-1 Bu madde ile konut ve işyeri görevlisi olarak çalışan yurttaşlarımızın hizmetlerinin kapsam ve niteliği ile çalışma süreleri, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri, yıllık ücretli izin hakları ve apartman görevlisi konutlarına ilişkin düzenlemenin kanunla yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE-2 Bu madde ile konut ve işyeri görevlisi olarak çalışan kişilerin çalışma hayatına ilişkin esaslar Kanunda düzenlenmiştir.

MADDE-3 Yürürlük maddesidir.

MADDE-4 Yürütme maddesidir.

4857 SAYILI İŞ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE-1 22/05/2003 tarih ve 4857 sayılı İş Kanunu 110'ncu maddesi ve madde başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Konut ve iş yeri görevlilerinin özel çalışma koşulları"

Madde 110- Konut ve işyeri görevlileri hizmetlerinin kapsam ve niteliği ile çalışma süreleri, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri, yıllık ücretli izin hakları ve konut ve işyeri görevlilerinin konutları ile ilgili özel hususlar, iş bu kanunda düzenlenir. Bu konulara ilişkin usul ve esaslar yönetmelik ile belirlenir.

MADDE-2 22/05/2003 tarih ve 4857 sayılı İş Kanunu aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir

Ek Madde 4— Konut ve işyeri görevlileri ile yapılan iş sözleşmesinde;

İş sözleşmesinin türü ve çalışma biçimi ile işveren ve işyeri adı ve adresi, kapıcının kimliği, işe başlama tarihi, yapacağı işler, temel ücreti ve varsa ücret ekleri, ücret ödeme şekli ve zamanı, çalışma süresi ve ara dinlenmesi, varsa özel hükümler, düzenleme tarihi ve tarafların imzası hususlarının bulunması gerekir.

Ek Madde 5 — Konut ve işyeri görevlilerinin çalışma süresi genel olarak haftalık 45 saattir. Bu süre çalışma biçimine göre sözleşme ile azaltılabilir. Ayrıca, İş Kanununun 63 üncü maddesinde tanımlanan sürelerle aykırı olmamak koşuluyla tarafların anlaşması şartıyla denkleştirme yapılabilir. Çalışma süresi, kapıcının işte geçirdiği zamandır. Kapıcı konutu tahsis edilmiş işyerinde çalışma biçimine göre günlük çalışma süresi en çok dörde bölünebilir. Ara dinlenmesi çalışma süresinden sayılmaz.

Çalışma saatleri, yaz ve kış saat uygulamaları ve iklim şartları dikkate alınarak düzenlenebilir.

Ek Madde 6 — Konut ve işyeri görevlilerine işbu kanun hükümlerine göre ücret ödenir.

Ek Madde 7 — Konut ve işyeri görevlilerine işbu kanun hükümlerine göre hafta tatili verilir. Hafta tatili süresi sözleşme ile artırılabilir.

Ek Madde 8 — 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda yer alan tatil günlerinde, konut ve işyeri görevlilerinin çalıştırılıp çalıştırılmayacağı iş veya toplu iş sözleşmesi ile belirlenir.

Bu günlere ilişkin ücretler, bu kanunun 47 nci maddesine uygun olarak ödenir.

Ek Madde 9 — Konut ve işyeri görevlilerine işbu kanun hükümlerine göre yıllık ücretli izin kullandırılır.

Ek Madde 10 — Konut ve işyeri görevlileri yıllık ücretli izin, hastalık izni veya tatil günlerinde görevinden ayrıldığında yerine geçici kapıcı çalıştırılabilir.

Geçici kapıcıya asgari ücretin altında ücret ödenemez.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

